

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **J. S.**
bytem T. 11/285, X J.
zastoupená advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 10. 2017, č. j. KUOK 101083/2017, ve
věci přestupku

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 10. 2017, č. j. KUOK 101083/2017, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 16 600 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Václava Voříška, advokáta se sídlem Ledčická 649/15, Praha.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně navrhla přezkoumání rozhodnutí žalovaného, citovaného v záhlaví, kterým žalovaný zamítl jako opožděné odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Jeseník (dále jen „městský úřad“) ze dne 18. 7. 2017, č. j. MJ/37260/2017/ODSH/Nel.
2. V **žalobě** žalobkyně namítala, že sporné je datum podání odvolání. Zatímco žalovaný tvrdí, že odvolání bylo podáno dnem, kdy mu bylo doručeno do datové schránky (7. 8. 2017), žalobkyně tvrdí, že odvolání bylo podáno e-mailem dne 2. 8. 2017 a prostřednictvím

datové schránky odesláno dne 7. 8. 2017. Takový postup byl v souladu s § 37 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“). V pětidenní lhůtě byla e-mailová zpráva potvrzena podáním z datové schránky. K důkazu žalobkyně navrhla listinu - printscreen odvolání, listinu - potvrzení o přijetí odvolání, originál zprávy s odvoláním a potvrzení přijetí odvolání (data na CD), to vše ze dne 2. 8. 2017, a potvrzení podání odvolání ze dne 7. 8. 2017 – dodejka.

3. Žalovaný ve **vyjádření k žalobě** uvedl, že ve správním spise městského úřadu se žádný důkaz o zaslání e-mailové zprávy (odvolání) ze dne 2. 8. 2017 žalobkyní nenachází. Za prokázané žalovaný považoval odvolání učiněné dne 7. 8. 2017. Žalovaný rozhodoval na základě podkladů, které byly součástí správního spisu městského úřadu.
4. V **replce** žalobkyně poukázala na nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 1. 2018, sp. zn. I. ÚS 2963/17, a ze dne 29. 3. 2011, sp. zn. II. ÚS 1911/11, podle kterého jestliže zákon účastníku řízení dává možnost, aby procesní úkony činil prostřednictvím veřejné datové sítě – a zejména s účinky jakoby bylo podání učiněno přímo u soudu, pak není materiálně myslitelné, aby případné poruchy uvnitř tohoto doručovacího mechanismu šly na jeho vrub. Účastník se podle práva – a „právem“ – spoléhá na to, že zákonem mu umožněný režim učinit procesní úkon zajistí, že důsledky jeho podání reálně nastanou, resp. že jeho procesní odpovědnost nebude spojována s ničím jiným než s tím, co je schopen reálně ovlivnit (řádně dokumenty elektronicky odeslat a zajistit, aby byl schopen toto odeslání doložit). K replce žalobkyně doložila kompaktní disk s „originály zpráv“ - odvolání ze dne 2. 8. 2017 a potvrzení o přijetí odvolání ze dne 2. 8. 2017.
5. Krajský soud **přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 12. 10. 2017.
6. Ze **správního spisu** městského úřadu soud zjistil z rozhodnutí o přestupku, že městský úřad uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku (dříve správního deliktu) podle § 10 odst. 3 a § 125f odst. 1 ve spojení s § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“; šlo o překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 13 km/h po odečtu odchylky). Rozhodnutí městského úřadu ze dne 18. 7. 2017 bylo žalobkyni doručeno dne 18. 7. 2017.
7. Další listinou ve správním spise městského úřadu je odvolání zmocněnkyně žalobkyně ODVOZ VOZU s. r. o., dodané z datové schránky zmocněnkyně do datové schránky městského úřadu dne 7. 8. 2017.
8. Po předložení odvolání žalovanému o něm žalovaný rozhodl dne 12. 10. 2017 jako o opožděném.
9. Dne 10. 7. 2017 požádal zmocněnec žalobkyně Ing. M. J. o obsah správního spisu v kopii. Žádost byla odmítnuta.
10. **Při jednání soudu dne 27. 3. 2019** zástupce žalobkyně uvedl, že je pravda, že ve spise prvotní odvolání nebylo, ale rozhodující je objektivní stav (srov. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, č. j. 15 Ca 106/2009-39). Správní orgán nemá možnost zprostit se povinnosti přijímat veškerá elektronická podání a nemůže prohlásit na svém webu, že nebude přijímat podání nepodepsaná elektronickým podpisem, jak učinil Městský úřad

v Břeclavi (viz rozsudek Krajského soudu v Brně, č. j. 33 A 36/2015-49, nebo Městského soudu v Praze, č. j. 9 Ca 190/2008-80). Bylo by to v rozporu se zákonem o archivnictví a § 4 odst. 2 a 3 prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu.

11. Zástupce žalovaného doplnil do správního spisu městského úřadu jeho průvodní dopis ze dne 9. 1. 2018 a žádost jeho odboru dopravy s odpovědí oddělení informatiky ze dne 24. 1. 2017, které byly čteny jako důkaz. Pro věc podstatná byla odpověď referenta oddělení informatiky městského úřadu M. B. ze dne 24. 1. 2017, podle které ve spisové službě na základě informací o datu dodání, spisové značce a jménu žalobkyně nedohledal žádné odvolání doručené dne 2. 8. 2017 městskému úřadu týkající se dané věci.
12. Soud dále jako důkaz přečetl přílohy žaloby (označené jako „A“) – odvolání žalobkyně, printscreen potvrzení odeslané elektronické zprávy žalobkyně městskému úřadu a elektronickou odpověď Městského úřadu Jeseník k přijetí odvolání s textem: „Zpráva 'Odvolání J. S.' byla přijata elektronickou podatelnou Městského úřadu Jeseník. Vzhledem k tomu, že zpráva neobsahuje platný certifikát, nelze považovat podání za učiněné“. Tytéž listiny žalobkyně dodala soudu i v elektronické podobě na CD.
13. Zástupce žalobkyně navrhl k odstranění pochybností znalecký posudek nebo odborné vyjádření k doloženému CD a elektronické spisové služby Městského úřadu Jeseník a podatelny ke zjištění, zda e-maily doložené žalobkyní jsou pravé či byly pozměněny a zda lze vyloučit, zda nebyly odstraněny ze spisové služby a podatelny.
14. Zástupce žalovaného navrhl, aby totéž zjištění bylo provedeno na počítači, ze kterého byl předmětný e-mail s odvoláním odeslán. Zástupce žalobkyně uvedl, že jsou ochotni poskytnout součinnost k navrženému dokazování, i když je to asi dva roky a je třeba zjistit, ze kterého počítače bylo odvolání odesláno.
15. **Při jednání soudu dne 23. 5. 2019** soud provedl důkaz vyjádřením Městského úřadu Jeseník, oddělení informatiky ze dne 17. 4. 2019, které vyžádal prostřednictvím žalovaného.
16. Zástupce žalobkyně k němu uvedl, že čtené vyjádření je v souladu s tvrzením žalobkyně, že e-mail s odvoláním byl doručen Městskému úřadu Jeseník dne 2. 8. 2017 a poté do 5 dnů potvrzen z datové schránky.
17. Zástupce žalobkyně v konečném návrhu doplnil, že šlo o pochybení správních orgánů, protože správní orgán se rozhodl nepřijímat e-mail bez elektronického podpisu, což právní úprava neumožňuje. To, že odvolání žalobkyně podala e-mailem a poté potvrdila datovou schránkou, je zcela standardním postupem, který zákon umožňuje. Tento postup žalobkyně využila z toho důvodu, že podání e-mailem má zmocněnec automatizováno, ale podání datovou schránkou nelze automatizovat, a navíc do datové schránky se zmocněnec přihlašuje periodicky, protože každým přihlášením do datové schránky dojde k doručení všech zpráv. Žalobkyně na závěr vysvětlila, proč nereagovala na zprávu správního orgánu o tom, že její e-mail nebyl přijat. Bylo tomu tak proto, že zmocněnec tuto zprávu nekontroloval a dohledal ji až poté, co zjistil, že správní orgán doručení tohoto podání rozporoval.
18. Soud dospěl k závěru, že **žaloba je důvodná**.
19. Spornou otázkou mezi účastníky řízení bylo, zda žalobkyně podala včas odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Jeseník o přestupku ze dne 18. 7. 2017.

20. Podle § 37 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2017, *podání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě. Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným ve větě první, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití podpisu.*
21. Dokazováním provedeným při jednání soudu ve dnech 27. 3. 2019 a 23. 5. 2019 bylo postaveno najisto, že odvolání žalobkyně ze dne 2. 8. 2017 bylo městskému úřadu doručeno v elektronické podobě, avšak nemělo kvalifikovanou podobu - neobsahovalo platný kvalifikovaný certifikát (elektronický podpis).
22. Jak již vyslovil ve skutkově obdobném případě Krajský soud v Ústí nad Labem ve svém rozsudku ze dne 12. 10. 2010, č. j. 15 Ca 106/2009-39, *www.nssoud.cz, otázka včasnosti podání odvolání (§ 83 správního řádu) musí být soudem posuzována v souladu s objektivním stavem bez ohledu na subjektivní znalost rozhodných skutečností odpovědných pracovníků správního orgánu I. stupně i orgánu odvolacího. Je nesporně povinností správních orgánů zajistit obsluhu elektronických podatelen takovým způsobem, aby podání doručovaná prostřednictvím veřejné datové sítě byla v souladu s ustanovením příslušných právních předpisů přijata, zpracována a předána odpovědným pracovníkům daného správního orgánu.*
23. Podání lze obecně charakterizovat jako projev vůle subjektu, který ho činí, a podle správního řádu (§ 37 odst. 1) představuje obecnou formu úkonu směřujícího vůči správnímu orgánu. Ke konkrétní formě tohoto úkonu správní řád (§ 37 odst. 4) stanoví, že ho je možno učinit kromě tradičních způsobů (písemně nebo ústně do protokolu) také v elektronické podobě – do 18. 9. 2016 podepsané zaručeným nebo uznávaným elektronickým podpisem podle zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů; a ode dne 19. 9. 2016 podle zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, ve znění zákona č. 183/2017 Sb. Další technické prostředky (zejména dálkopis, telefax nebo veřejná datová síť bez použití zaručeného elektronického podpisu) jsou přípustné s podmínkou, že budou do pěti dnů doplněny nebo potvrzeny způsobem uvedeným v předchozí větě.
24. Správní řád upravuje tři základní technické způsoby, jimiž je možné podání učinit, aby s tímto úkonem účastníka byly spojeny právní účinky, a to písemně, ústně do protokolu nebo v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem. Podání učiněné v jiné formě, např. prostřednictvím veřejné datové sítě (internetu) bez použití zaručeného elektronického podpisu, tj. běžným e-mailem, jako tomu bylo v projednávaném případě, přitom není a priori vyloučeno, pokud je následně (do 5 dnů) potvrzeno jedním ze tří shora uvedených technických způsobů preferovaných správním řádem. Tato „neformální“ či „nouzová“ forma podání je vhodná v těch případech, kdy zejména z časových důvodů nelze učinit podání v řádné formě, neboť lhůta je zachována, bylo-li původní „neformální“ podání učiněno ve stanovené lhůtě (srov. Vedral, J.: Správní řád, komentář. RNDr. Ivana Exnerová – BOVA POLYGON, Praha, 2006, s. 274).
25. To znamená, že podání učiněné prostřednictvím veřejné datové sítě – internetu – nemusí být podepsáno zaručeným elektronickým podpisem za podmínky, že je do 5 dnů potvrzeno v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem, popřípadě doplněno písemně nebo ústně do protokolu. Žalobkyně své podání učiněné v elektronické podobě bez platného elektronického podpisu, tj. podání učiněné mimo

zákonem předepsanou formu, doplnila dne 7. 8. 2017 v zákonem stanovené pětidenní lhůtě a na její podání se hledí jako na bezvadné a podané včas. Toto podání mělo právní účinky a žalovaný ho měl jako včas podané odvolání projednat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 9 As 90/2008-70, č. ve Sb. NSS 2041/2010).

26. Za dané situace soud neprováděl další dokazování, protože bylo nadbytečné. Napadené rozhodnutí žalovaného bylo vystavěno na vadném skutkovém zjištění – že žalobkyně nepodala odvolání v elektronické podobě dne 2. 8. 2017. Toto podání v rozporu se skutečným stavem nebylo součástí správního spisu městského úřadu. Žalovaný tak vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu a ten vzal za základ napadeného rozhodnutí, což bylo v rozporu se spisem městského úřadu tak, jak měl být veden; skutkový stav neměl v daném případě oporu ve spise městského úřadu a zjištění skutkového stavu vyžadovalo zásadní doplnění.
27. Soud proto napadené rozhodnutí o odvolání podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaný shora podaným právním výkladem podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.
28. Protože soud prováděl dokazování ke skutkovému stavu a sporné otázce a zjistil, že žalobkyně podala odvolání řádně a včas, a poté napadené rozhodnutí o odvolání zrušil, zahrne správní orgán v dalším řízení soudem provedené důkazy mezi podklady pro nové rozhodnutí (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
29. Úspěšné žalobkyni v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. soud přiznal odměnu za zastupování, spočívající v odměně za čtyři úkony právní služby podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném ke dni vydání rozsudku, za převzetí věci, podání žaloby a dvě jednání před soudem (repliku soud nevyžadoval a nebyla účelná, nevnesla do věci nic nového), tj. 4 x 3 100 Kč. Ke každému úkonu přiznal soud paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč, tj. celkem 1 200 Kč. Cestovné ani náhradu za promeškaný čas advokát žalobkyně nežádal. Náhrada uhrazeného soudního poplatku činí 3 000 Kč. Celková částka nákladů řízení činí 16 600 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení.

Olomouc 23. května 2019

JUDr. Martina Radkova, Ph.D. v. r.
samosoudkyně